

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра тракторів і автомобілів

ЗАТВЕРДЖЕНО

Механіко-технологічний факультет
12 червня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ»

Галузь знань: J «Транспорт та послуги»
Спеціальність: J8 «Автомобільний транспорт»
Освітня програма: «Автомобільний транспорт»
Факультет: Механіко-технологічний
Розробник: Сліпуха Т.І.

Київ 2025

Опис навчальної дисципліни «Організація підприємств автомобільного транспорту»

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів освіти системних знань і практичних навичок, необхідних для ефективної організації діяльності підприємств автомобільного транспорту з урахуванням вимог безпеки, економічної доцільності, екологічної відповідальності та чинного законодавства. Особлива увага приділяється управлінню виробничими процесами, логістиці перевезень, структурі автотранспортних підприємств, а також впровадженню сучасних інформаційних технологій в організацію транспортної діяльності.

Завданням вивчення дисципліни є: засвоєння принципів функціонування автотранспортних підприємств різних типів; формування навичок планування виробничих і допоміжних процесів; опанування методів аналізу та оптимізації транспортних витрат, управління персоналом і технічними ресурсами; ознайомлення з нормативно-правовою базою, що регулює роботу АТП, включаючи охорону праці та безпеку руху.

Результатом вивчення дисципліни є здатність здобувачів освіти самостійно організовувати та контролювати виробничу діяльність автотранспортних підприємств, розробляти документи організаційного характеру, планувати експлуатацію рухомого складу, оптимізувати логістичні процеси та забезпечувати економічну ефективність перевезень. Студенти вміють аналізувати структуру підприємства, розподіляти ресурси, визначати потребу в технічному обслуговуванні і ремонті, впроваджувати системи управління якістю та моніторингу технічного стану автотранспорту.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	J8 Автомобільний транспорт	
Освітня програма	Автомобільний транспорт	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	210	
Кількість кредитів ECTS	7	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	—	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	4	4
Семестр	8	8
Лекційні заняття	30 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	6 год.
Лабораторні заняття	—	—
Самостійна робота	150 год.	198 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	1 год.

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета – формування у здобувачів освіти системних знань і практичних навичок, необхідних для ефективної організації діяльності підприємств автомобільного транспорту з урахуванням вимог безпеки, економічної доцільності, екологічної

відповідальності та чинного законодавства. Особлива увага приділяється управлінню виробничими процесами, логістиці перевезень, структурі автотранспортних підприємств, а також впровадженню сучасних інформаційних технологій в організацію транспортної діяльності.

Завдання – засвоєння принципів функціонування автотранспортних підприємств різних типів; формування навичок планування виробничих і допоміжних процесів; опанування методів аналізу та оптимізації транспортних витрат, управління персоналом і технічними ресурсами; ознайомлення з нормативно-правовою базою, що регулює роботу АТП, включаючи охорону праці та безпеку руху.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері автомобільного транспорту або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів технічних наук, економіки та управління і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 11. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 12. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК 13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України, Правил технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкцій та рекомендацій з експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту та їх систем.

ФК 7. Здатність аналізувати технологічні процеси експлуатації, обслуговування й ремонту об'єктів автомобільного транспорту як об'єкта управління, застосовувати експертні оцінки для вироблення управлінських рішень щодо подальшого функціонування підприємства, забезпечувати якість його діяльності.

ФК 8. Здатність організовувати ефективну експлуатацію об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.

ФК 9. Здатність організовувати ефективну виробничу діяльність структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту, малих колективів виконавців (бригад, дільниць, пунктів), щодо експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.

ФК 11. Здатність застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних спеціалізованих задач автомобільного транспорту.

ФК 12. Здатність організовувати дію системи звітності та обліку (управлінського, статистичного, технологічного) роботи об'єктів та систем автомобільного транспорту, здійснювати адміністративне діловодство, документування та управління якістю.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Мати концептуальні наукові та практичні знання, необхідні для розв'язання спеціалізованих складних задач автомобільного транспорту, критично осмислювати відповідні теорії, принципи, методи і поняття.

ПРН 2. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово при обговоренні професійних питань.

ПРН 4. Відшуковувати необхідну інформацію в науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах; аналізувати та оцінювати цю інформацію.

ПРН 5. Розв'язувати задачі формування трудових ресурсів та професійного розвитку персоналу; виявляти резерви підвищення ефективності праці співробітників об'єктів автомобільного транспорту

ПРН 6. Приймати ефективні рішення, аналізувати і порівнювати альтернативні варіанти з урахуванням цілей та обмежень, питань забезпечення якості, а також технічних, економічних, законодавчих та інших аспектів.

ПРН 8. Розуміти і застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові та законодавчі акти України, міжнародні нормативні документи, Правила технічної експлуатації автомобільного транспорту України, інструкції та рекомендації з експлуатації, ремонту та обслуговування автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів.

ПРН 9. Аналізувати та оцінювати об'єкти автомобільного транспорту, їх системи та елементи.

ПРН 12. Розробляти, оформляти та впроваджувати у виробництво документацію щодо технологічних процесів експлуатації, ремонту та обслуговування автомобільних транспортних засобів, їх систем та інших інструктивних вказівок, правил та методик.

ПРН 14. Аналізувати технологічні процеси експлуатації, обслуговування й ремонту об'єктів автомобільного транспорту.

ПРН 15. Брати участь у розробці та реалізації інженерних та/або виробничих проектів у сфері автомобільного транспорту, визначати тривалість та послідовність робіт, потреби у ресурсах, прогнозувати наслідки реалізації проектів.

ПРН 16. Організовувати експлуатацію автомобільних транспортних засобів, їх систем та елементів

ПРН 17. Організовувати ефективну виробничу діяльність структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту, малих колективів виконавців

(бригад, дільниць, пунктів), щодо експлуатації, ремонту та обслуговування об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.

РН 21. Організовувати дію системи звітності та обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) роботи об'єктів та систем автомобільного транспорту.

РН 22. Здійснювати адміністративне діловодство, документування та управління якістю згідно нормативно-правових актів, інструкцій та методик.

РН 25. Презентувати результати досліджень та професійної діяльності фахівцям і нефахівцям, аргументувати свою позицію.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. <i>Загальні принципи організації підприємств автомобільного транспорту</i>													
Тема 1. Сутність, завдання та структура автотранспортного підприємства	1	14	2	2			10	6					6
Тема 2. Класифікація АТП за видом діяльності та формами власності	2	14	2	2			10	8					8
Тема 3. Виробнича структура АТП і функціональні підрозділи	3	14	2	2			10	8					8
Тема 4. Планування експлуатаційної діяльності підприємства	4	14	2	2			10	12	2	2			8
Тема 5. Організація перевізного процесу на вантажних і пасажирських АТП	5	14	2	2			10	8					8
Тема 6. Управління рухом транспортних засобів	6	14	2	2			10	8					8
Тема 7. Обслуговування клієнтів і логістичне забезпечення	7	14	2	2			10	8					8
Разом за змістовим модулем 1	98		14	14			70	58	2	2			54
Змістовий модуль 2. <i>Організація окремих елементів структури підприємств автомобільного транспорту</i>													
Тема 8. Організація технічного обслуговування та ремонту рухомого	8	14	2	2			10	22	2	2			18

складу													
Тема 9. Облік, нормування та планування використання автомобілів	9	14	2	2			10	22	2	2			18
Тема 10. Розрахунок виробничих потужностей і потреб у персоналі	10	14	2	2			10	18					18
Тема 11. Організація роботи водіїв, зміни та облік робочого часу	11	14	2	2			10	18					18
Тема 12. Економіка та витрати автотранспортного підприємства	12	14	2	2			10	18					18
Тема 13. Визначення собівартості та тарифів на перевезення	13	14	2	2			10	18					18
Тема 14. Охорона праці, безпека руху та екологічні вимоги на АТП	14	14	2	2			10	18					18
Тема 15. Інновації в організації АТП: цифровізація, моніторинг, управлінські ІТ-системи	15	14	2	2			10	18					18
Разом за змістовим модулем 2	112		16	16			80	152	4	4			144
Усього годин	210		30	30			150	210	6	6			198
Курсовий проект			–	–	–		–		–	–	–		–
Усього годин	210		30	30			150	210	6	6			198

3. Темі лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Сутність, завдання та структура автотранспортного підприємства	2
2.	Класифікація АТП за видом діяльності та формами власності	2
3.	Виробнича структура АТП і функціональні підрозділи	2
4.	Планування експлуатаційної діяльності підприємства	2
5.	Організація перевізного процесу на вантажних і пасажирських АТП	2
6.	Управління рухом транспортних засобів	2
7.	Обслуговування клієнтів і логістичне забезпечення	2
8.	Організація технічного обслуговування та ремонту рухомого	2

	складу	
9.	Облік, нормування та планування використання автомобілів	2
10.	Розрахунок виробничих потужностей і потреб у персоналі	2
11.	Організація роботи водіїв, зміни та облік робочого часу	2
12.	Економіка та витрати автотранспортного підприємства	2
13.	Визначення собівартості та тарифів на перевезення	2
14.	Охорона праці, безпека руху та екологічні вимоги на АТП	2
15.	Інновації в організації АТП: цифровізація, моніторинг, управлінські ІТ-системи	2
Разом		30

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Обстеження території діючого автотранспортного підприємства	2
2.	Інвентаризація рухомого складу навчального автопарку	2
3.	Дослідження транспортних потоків на території АТП	2
4.	Спостереження за організацією виїзду та заїзду автотранспорту	2
5.	Вимірювання часу обслуговування клієнта в диспетчерській	2
6.	Аналіз журналу виїзду автомобілів на лінію	2
7.	Огляд і фотофіксація обладнання технічної зони АТП або СТО	2
8.	Дослідження графіка технічного обслуговування транспортного засобу	2
9.	Оцінка системи зберігання запасних частин і матеріалів	2
10.	Спостереження за організацією роботи водіїв у ранкову годину	2
11.	Дослідження маршруту руху службового транспорту	2
12.	Вимірювання витрат пального під час поїздки	2
13.	Вивчення пакету документів, що супроводжують перевезення	2
14.	Опитування працівника АТП щодо організації його роботи	2
15.	Побудова цифрової моделі одного з організаційних процесів підприємства	2
Разом		30

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія розвитку автотранспортних підприємств в Україні та світі	10
2	Законодавче регулювання діяльності АТП (ліцензування, стандарти, вимоги)	10
3	Типові організаційно-правові форми автотранспортних	10

	підприємств	
4	Класифікація транспортних процесів: основні і допоміжні	10
5	Організація обслуговування маршрутів з урахуванням сезонних коливань	10
6	Системи управління транспортними засобами (TMS, GPS, диспетчеризація)	10
7	Основи взаємодії з клієнтами в логістичних службах	10
8	Нормативна база з технічного обслуговування транспортних засобів	10
9	Методи підвищення коефіцієнта використання рухомого складу	10
10	Мотивація та облік праці персоналу в умовах автопідприємства	10
11	Законодавство про режим праці водіїв та технічний контроль транспорту	10
12	Методики аналізу витрат на експлуатацію автомобілів	10
13	Розробка тарифів на перевезення: практичні приклади	10
14	Стандарти безпеки руху й охорони праці на транспорті	10
15	Новітні цифрові платформи для управління автопарком: огляд і порівняння	10
Разом		150

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- інші види.

7. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод;
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- інші види.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Тема	Години	Результати	Завдання	Оцінювання
------	--------	------------	----------	------------

	(лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	навчання		
8 семестр				
Модуль 1 Загальні принципи організації підприємств автомобільного транспорту				
Тема 1. Сутність, завдання та структура АТП	2 / 2	Знати: сутність і завдання автотранспортних підприємств. Розуміти: структуру та функції основних підрозділів. ПРН: РН1, РН4, РН9	Аналіз організаційної структури АТП. Практична робота.	Захист практичної, поточний контроль
Тема 2. Класифікація АТП за видом діяльності та формами власності	2 / 2	Знати: класифікацію АТП. Аналізувати: особливості діяльності різних типів підприємств. ПРН: РН1, РН8	Практичне завдання, самостійна робота.	Поточний контроль
Тема 3. Виробнича структура АТП і функціональні підрозділи	2 / 2	Розуміти: взаємозв'язки між підрозділами АТП. Аналізувати: ефективність виробничої структури. ПРН: РН9, РН14	Аналіз реального або модельного АТП.	Оцінювання
Тема 4. Планування експлуатаційної діяльності підприємства	2 / 2	Вміти: планувати експлуатаційну діяльність АТП. Застосовувати: нормативні документи. ПРН: РН6, РН8, РН16	Розрахунково-аналітична робота.	Захист
Тема 5. Організація перевізного процесу	2 / 2	Знати: принципи організації перевезень. Аналізувати: вантажні та пасажирські перевезення. ПРН: РН9, РН15	Практичне завдання з організації маршруту.	Поточний контроль

Тема 6. Управління рухом транспортних засобів	2 / 2	Розуміти: принципи диспетчеризації. Аналізувати: рух транспортних потоків. ПРН: РН16, РН17	Аналіз журналів руху.	Оцінювання
Тема 7. Обслуговування клієнтів і логістичне забезпечення	2 / 2	Знати: основи логістики АТП. Аналізувати: якість транспортних послуг. ПРН: РН5, РН25	Практичне завдання.	Поточний контроль
8 семестр				
Модуль 2 Організація окремих елементів структури підприємств автомобільного транспорту				
Тема 8. Організація ТО і ремонту рухомого складу	2 / 2	Знати: систему ТО і ремонту. Аналізувати: графіки технічного обслуговування. ПРН: РН14, РН16	Аналіз графіків ТО.	Захист
Тема 9. Облік, нормування та планування використання автомобілів	2 / 2	Вміти: вести облік і нормування роботи АТЗ. ПРН: РН21, РН22	Практичне завдання з обліку.	Поточний контроль
Тема 10. Розрахунок виробничих потужностей і персоналу	2 / 2	Аналізувати: потребу в персоналі та ресурсах. ПРН: РН5, РН6, РН17	Розрахункова робота.	Оцінювання
Тема 11. Організація роботи водіїв	2 / 2	Знати: режими праці та відпочинку водіїв. Застосовувати: нормативні вимоги. ПРН: РН8, РН17	Аналіз табелів обліку часу.	Поточний контроль
Тема 12. Економіка та витрати АТП	2 / 2	Аналізувати: структуру витрат підприємства. ПРН: РН6, РН21	Розрахунок витрат.	Оцінювання

Тема 13. Собівартість і тарифи на перевезення	2 / 2	Вміти: визначати собівартість і тарифи. ПРН: РН6, РН21	Практичне завдання.	Поточний контроль
Тема 14. Охорона праці, безпека руху та екологія	2 / 2	Знати: вимоги з охорони праці та БДР. ПРН: РН8, РН22	Аналітичне завдання.	Оцінювання
Тема 15. Інновації та цифровізація АТП	2 / 2	Розуміти: сучасні ІТ-рішення в управлінні АТП. Аналізувати: ефективність цифрових систем. ПРН: РН11, РН25	Побудова цифрової моделі процесу.	Захист
Всього за 8 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедалайнів та перескладання	<i>НАПРИКЛАД:</i> роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	<i>НАПРИКЛАД:</i> списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	<i>НАПРИКЛАД:</i> відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення:

1. конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);

2. підручники, навчальні посібники, практикуми;

3. Сліпуха Т.І. Організація підприємств автомобільного транспорту. Частина 1. Організаційна структура. Методичні вказівки для виконання практичних робіт студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Автомобільний транспорт». Київ: ВЦ НУБіП України, 2024. 61 с.

4. Сліпуха Т.І. Організація підприємств автомобільного транспорту. Частина 2. Спеціалізація та напрямки роботи підприємства. Методичні вказівки для виконання практичних робіт студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Автомобільний транспорт». Київ: ВЦ НУБіП України, 2024. 63 с.

5. Сліпуха Т.І. Організація підприємств автомобільного транспорту. Методичні вказівки для виконання самостійних робіт студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Автомобільний транспорт». Київ: ВЦ НУБіП України, 2024. 42 с.

6. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5557>

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Вовк Ю.Я., Вовк І.П. Основи теорії транспортних процесів і систем. Навчальний посібник (курс лекцій). – Тернопіль: Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, 2021. – 104 с.

2. Дмитрієв І.А. Транспортне підприємництво: навч. посіб. / І.А. Дмитрієв, Я.С. Левченко – Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. - 308 с.

3. Конспект лекцій з дисципліни «Організація автосервісу» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 274 «Автомобільний транспорт». Укл.: к.т.н., доц. Авер'янов В.С., к.т.н., доц. Шматко Д.З. Кам'янське, ДДТУ, 2023. 76 с.

4. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Організація автомобільних перевезень» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 275 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» / С.П. Комарніцький, Ю.П. Фірман, Л.С. Шелудченко, В.А. Мельник. – Кам'янець-Подільський: ЗВО «ПДУ», 2023. – 145 с.